

Notitie

2005IME37A

**“Tussentijdse evaluatie
Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004-2005”**

Gedeputeerde Staten van Utrecht
29 maart 2005

Notitie

“Tussentijdse evaluatie Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004 – 2005”

Gedeputeerde Staten hebben op 18 mei 2004 het programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004-2005 vastgesteld¹. Het college geeft daarmee aan de volgende doelstellingen te willen realiseren:

- Gemeenten aanzetten tot en ondersteunen bij het realiseren van duurzame (her-)ontwikkeling bedrijventerreinen
- Realiseren van een integrale aanpak bij provincie en gemeenten op basis van economie, ruimtelijke ordening, milieu, sociale aspecten en bereikbaarheid

Een duurzaam bedrijventerrein is een bedrijvenlocatie waar door middel van samenwerking tussen bedrijven onderling of tussen bedrijven en overheid, maatregelen worden ingevoerd die leiden tot een hoger bedrijfseconomisch rendement, minder milieubelasting en een zorgvuldig(er) gebruik van de ruimte.

Vanuit het reeds vastgestelde beleid ‘zorgvuldig ruimtegebruik op bedrijventerreinen’ kon per januari 2004 gestart worden met uitvoering van het programma. In deze notitie wordt het programma toegelicht, een terugblik op de resultaten van 2004 gegeven en een uiteenzetting gegeven van de komende projecten in 2005.

Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004 – 2005

Veel bedrijventerreinen zijn verouderd en verliezen daardoor hun aantrekkelijkheid voor ondernemers. Als de verpaupering doorzet verliezen terreinen niet alleen hun economische aantrekkelijkheid, maar worden ze bovendien een doorn in het oog voor omwonenden, passanten, bezoekers en werknemers. Gemeenten moeten een kostbaar herstructureringsproject uitvoeren om het terrein weer aantrekkelijk te maken en de (milieu)hinder te stoppen.

Provinciaal beleid² is er dan ook op gericht verpaupering – en daarmee kostbare herstructureringsopgaven - te voorkomen. Dit kan door vroegtijdig maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat het terrein ook op lange termijn vitaal blijft. Dit ‘duurzaam ontwikkelen’ kan het beste op natuurlijke momenten plaatsvinden, zoals bij nieuw ontwikkeling en bij herstructurering.

In 2002 is een nulmeting uitgevoerd naar de stand van zaken betreffende duurzaamheid op de Utrechtse bedrijventerreinen. Uit het onderzoek blijkt dat veel mogelijkheden voor duurzame ontwikkeling nog onbenut zijn. Daarnaast blijkt dat gemeenten behoefte hebben aan ondersteunende instrumenten, inbreng van kennis en deskundig advies. Dat gemeenten en bedrijven doorgaans noch over planinhoudelijke, noch over procesmatige expertise beschikken is niet vreemd: het duurzaam (her)ontwikkelen is niet iets waarmee men dagelijks wordt geconfronteerd. Om toch de geïdentificeerde mogelijkheden te benutten is het programma Duurzame Bedrijventerreinen ontwikkeld.

Belangrijkste resultaten in 2004

In 2004 zijn 4 procesmatige activiteiten uitgevoerd, 3 projecten uitgevoerd en 4 projecten gestart.

Een overzicht:

Procesmatige activiteiten

- **Oprichting Duurzame Bedrijventerreinen team (DBT team)**
Om duurzame ontwikkeling op een integrale wijze te ondersteunen is binnen de provincie het Duurzame Bedrijventerreinen team (DBT team) opgericht. In het DBT team zijn alle relevante provinciale diensten verenigd. Doordat de diensten elkaar op de hoogte houden van lopende projecten wordt ervoor zorggedragen dat projecten integraal opgepakt kunnen worden en dat ook gemeenten aangespoord worden tot een integrale aanpak voor een duurzame (her)ontwikkeling. Het team fungeert tevens als één loket voor gemeenten. Het gaat daarnaast opereren binnen het nog op te richten kennisteam in het kader van het locatiebeleid.
- **Parkmanagement Symposium (2003) en Parkmanagement Training Utrechtse gemeenten**
Resultaat: kennisoverdracht over hoe gemeenten duurzaamheid kunnen realiseren en eenmaal gerealiseerd kunnen waarborgen door middel van parkmanagement.

---

¹ Instemming commissie IME op 10 juni 2004

² Economisch Beleidsplan 2003–2007; Strategisch Mobiliteitsplan 2004–2015 en Milieubeleidsplan 2004–2008; en het Coalitieakkoord 2003 – 2007 ‘Werk in uitvoering’

- **Bijeenkomst presentatie programma Duurzame Bedrijventerreinen voor gemeenten**
Resultaat: voorlichting over mogelijkheden die het programma biedt, verder zijn een aantal praktijkcases besproken.
- **Duurzaamheidsessies bij 5 gemeenten**
Om duurzaamheid in een vroeg stadium van herstructurering op te pakken zijn bij 4 gemeenten duurzaamheidsessies gehouden, namelijk bij Zeist, Breukelen, Lopik en Vianen. In Woerden staat begin 2005 een duurzaamheidsessie gepland. Om integraliteit te bevorderen worden bij de sessies verschillende gemeentelijke afdelingen betrokken. Uit de sessies volgen vaak concrete projecten, zoals ondersteuning bij het opzetten van parkmanagement of advies over . De sessies werken als eerste opstart voor een meer integrale aanpak door gemeenten.

Projecten uitgevoerd

- **Provinciaal pilot project Zorgvuldig ruimtegebruik**
Pilot op het nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein Larenstein, gemeente De Bilt. Op dit terrein wordt naar verwachting bij uitvoering 11% ruimtewinst behaald. Maatregelen omtrent ruimtegebruik, groen casco behouden, afspraken tussen ondernemers onderling en met gemeente over inrichting openbaar gebied en duurzaamheidsmaatregelen, zoals: gezamenlijk afvalsysteem; regenwater infiltratie; oude bunker te gebruiken als bluswaterreservoir.
- **Duurzaamheidsscan/ inventarisatie van kansrijke duurzaamheidsmaatregelen**
Duurzaamheidscantraject door de provincie gestimuleerd bij de gemeenten Nieuwegein (Het Klooster), De Bilt (Larenstein), IJsselstein (Over Oudland en De Corridor) en Wijk bij Duurstede (Langshaven). Resultaat: Kansen in beeld alsook onmogelijkheden. Hierdoor konden realistische keuzes gemaakt worden over te nemen duurzaamheidsmaatregelen op betreffend bedrijventerrein.
- **Oprichting Parkmanagement gestimuleerd op bestaande bedrijven –en kantoorterreinen**
Kantorenpark Rijnsweerd, gemeente Utrecht heeft parkmanagementorganisatie actief middels stimulering provincie; bedrijventerrein De Hagen / De Biezen, gemeente Vianen heeft contract ondertekend en parkmanager ingehuurd met provinciale stimulering.

Projecten gestart

- **Proefboring t.b.v. koude-/warmteopslag (KWO) bedrijventerrein Larenstein, gemeente De Bilt**
De Provincie financiert samen met de gemeente De Bilt een proefboring voor KWO. Als uit de boring – begin 2005 - blijkt dat de grond geschikt is betaald de exploitant de gemaakte kosten terug, anders risico bij de provincie en de gemeente.
- **Pilot onkruidvrije inrichting Oud-Zandbergen gemeente Zeist**
Resultaat: Opties en aanbevelingen voor het beperken van (chemische) onkruidbestrijding voor de inrichting van bedrijventerreinen.
- **Pilot project laagdrempelig parkmanagement voor kleine bedrijventerreinen**
Laagdrempelig parkmanagement door in te spelen op de behoefte van een kleine groep bedrijven op een kleinschalig terrein. Er wordt ingespeeld op voor ‘kleine’ bedrijven vaak lastige vraagstukken, zoals: complexe wet- en regelgeving en de kwaliteit van de ruimte direct rondom het bedrijf. Het kleinschalige parkmanagement moet uiteindelijk een “zwaan kleef aan” effect bewerkstelligen. Keuze voor de locatie moet nog worden gemaakt.
- **Fietspromotiecampagne bedrijventerrein**
Op bedrijventerrein Rijnsweerd (Utrecht) is een stuurgroep actief die mobiliteitsmanagementmaatregelen stimuleert. Het gaat dan om maatregelen als: openbaar/besloten vervoer; carpoolen en informatieverstrekking over alternatieven en de verkeerssituatie (met het oog op flexibele werktijden). Het fietsgebruik is nog niet gebiedsgewijs gestimuleerd. Aan de hand van een beloningssysteem wordt het fietsgebruik bevorderd.

Doelen en projecten in 2005

In 2005 wordt de ingezette koers van uitvoering van het programma voortgezet. De uitvoering is goed op gang gekomen. Na een oriënterende en kennismakende fase met gemeenten en contactpersonen, komen er nu steeds meer concrete projecten in zicht en in uitvoering. De verwachtingen voor de rest van 2005 zijn positief.

Het DBT team functioneert prima en zal als uitwerking van het Streekplan 2005 – 2015 (in het kader van het locatiebeleid) haar bijdrage leveren aan het zogenaamde ‘kennisteam’.

Voor 2005 staan reeds 7 projecten in de planning te worden uitgevoerd:

- **Ondersteuning bij oprichting Parkmanagement Amersfoort**
op bestaande bedrijventerreinen De Hoef, Calveen en Isselt
- **Ondersteuning bij oprichting Parkmanagement Lopik**
op het bedrijventerrein Lopik
- **Vraagbundelingproject breedband bedrijventerreinen Amersfoort (ICT)**
op bedrijventerreinen De Hoef, Calveen en de Isselt
- **Ondersteuning onderzoek mogelijkheden watergebonden bedrijvigheid**
op bedrijventerrein De Hagen / De Biezen in de gemeente Vianen
- **Promotie en voorlichting Koude-Warmte-opslag**
voor Utrechtse gemeenten, middels pilots bij 3 gemeenten
- **Ontwikkelen en testen duurzaamheidscan**
bij 3 gemeenten
- **Ondersteuning bij inbrengen van duurzaamheid in bestemmingsplannen³**
bij 3 gemeenten

Daarnaast staat uitvoering van de volgende workshops/scans/symposia in de planning:

- **Symposium duurzame bestrating voor Utrechtse gemeenten**
- **Workshop duurzame bedrijventerreinen voor milieucoördinatoren**
(bijvoorbeeld toelichting op luchtkwaliteit, watertoets en DBT in het algemeen)
Reden: milieucoördinatoren worden vaak niet of slecht betrokken bij projecten.
- **Presentatie en voorlichting DBT-handleiding/scan voor Utrechtse gemeenten**
- **Excursie naar Amersfoort of De Bilt voor bestuurders**

Budgettair overzicht

Dienst	Budget DBT		2004/2005
	Middelen 2004/2005	Uitgegeven in 2004	Uren 2005
MEC	€ 75.000,-	€ 25.000,-	400
WEM	€ 87.000,-	€ 57.000,-	800
WVV	PM (in projecten)		75
REG	PM (in projecten)		75
Totaal	€ 162.000,-	€ 83.000,-	1350

Eindevaluatie en besluit vervolg op project Duurzame bedrijventerreinen in 2006

In november 2005 wordt middels een B-stuk aan Gedeputeerde Staten de resultaten gerapporteerd van het ‘Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004 – 2005’. Gedeputeerde Staten worden gevraagd te beslissen over het vervolg van het project Duurzame Bedrijventerreinen met ingang van 2006.

³ Hierbij gebruiken we de Handleiding bestemmingplannen van het Streekplan en de (concept) Leidraad Water en Milieu in ruimtelijke plannen